

Social- og Ældreministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Anmodning om bidrag til SOU alm. del - spm. 80

Social- og Ældreministeriet har i en e-mail af 1. december 2021 bedt Ankestyrelsen om bidrag til besvarelse af SOU alm. del - spm. 80.

Ankestyrelsen skal hertil oplyse følgende:

I spørgsmålet henvises til et debatindlæg i Altinget af 21. april 2021. I debatindlægget kritiserer to organisationer Ankestyrelsens behandling af en henvendelse til tilsynet med kommuner og regioner om to kommuners kvalitetstandarder om borgerstyret personlig assistance (BPA).

Ankestyrelsen svarede på debatindlægget i Altinget den 23. april 2021. Ankestyrelsens svar vedlægges.

Ankestyrelsens sagsbehandling/sagsbehandlingstid

Sagsbehandlingstiden i forhold til de to henvendelser har været utilfredsstillende, og Ankestyrelsen har beklaget dette over for organisationerne. Sagsforløbet er som følger:

- Organisationerne henvender sig til Ankestyrelsen den 12. september 2018
- Der sendes i begge sager løbende forlængelsesbreve, når den angivne forventede sagsbehandlingstid ikke kan overholdes. Begrundelserne for den forlængede sagsbehandlingstid i forlængelsesbrevene er, at Ankestyrelsen har mange tilsynssager og/eller, at der er tale om en omfangsrig sag.

3. december 2021

J.nr. 21-53019

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

- Ved brev af den 12. januar 2021 hører Ankestyrelsen Høje-Taastrup og Brønderslev Kommuner.
- Ved brev af 22. marts 2021 til de to kommuner afviser Ankestyrelsen at rejses tilsynssager, og der sendes kopi af afvisningerne til organisationerne.

Ankestyrelsen har - ud over tilførsel af ekstra sagsbehandlingsressourcer - på flere måder i det seneste år ændret organiseringen af tilsynet, fx ved etablering af en visitationsprocedure, som er med til sikre, at sager af overordnet generel betydning, identificeres, således at sagsbehandlingen kan iværksættes straks eller hurtigt efter, at de er indkommet.

I tilknytning til dette må det dog også understreges, at borgere i de pågældende kommuner, der måtte have oplevet, at der i en afgørelse vedrørende deres BPA-ordning ikke var foretaget en konkret og individuel vurdering, havde mulighed for at påklage afgørelsen til Ankestyrelsen, og det er der flere borgere, der har benyttet sig af. Der er således ikke borgere, der har været frataget muligheden for at få det, de har krav på efter loven pga. sagsbehandlingstiden i tilsynet.

Ankestyrelsens behandling af henvendelsen

I henvendelsen af 12. september 2018 om indholdet af Høje-Taastrup Kommunes kvalitetsstandard for borgerstyret personlig assistance (BPA) pegede organisationerne på manglende dækning af omkostninger til ledsagelse af BPA-hjælper ud af huset, begrænsninger for ekstra hjælp til weekendophold og ferie og den generelle afvisning af BPA-hjælp under indlæggelse.

Den 12. januar 2021 bad Ankestyrelsen Høje-Taastrup Kommune om en udtalelse og om særligt at redegøre for, om kommunens kvalitetsstandard for BPA-ordningen efter kommunens opfattelse var i overensstemmelse med den forvaltningsretlige grundsætning om, at en myndighed ikke lovligt kan opstille regler, der afskærer eller begrænser en skønsmæssig afvejning (skøn under regel).

Den 4. februar 2021 fremsendte Høje-Taastrup Kommune den seneste kvalitetsstandard på området og oplyste, at den nugældende kvalitetsstandard på BPA-området er ændret flere gange siden 2018, og at de forhold som påpeges i organisationernes henvendelse er ændret eller udgået.

På baggrund af det oplyste rejste Ankestyrelsen ikke en tilsynssag, da vi vurderede, at den nugældende formulering lå inden for lovens rammer. Da tilsynets pligt til at foretage nærmere undersøgelser omhandler forhold, der har en aktuel retlig betydning (tilsynet er fremadrettet), fandt vi ikke anledning til at foretage en vurdering af om den (de) tidligere kvalitetsstandarder var lovlige eller ikke. I forlængelse af den konklusion beskrev tilsynet, hvad vi havde lagt vægt på ved vurderingen, ligesom vi beskrev, hvilke oplysninger der lå til grund for vores vurdering.

Kontoret i Ankestyrelsen, der behandler konkrete kommunale klagesager om BPA-ordninger, var inddraget i vurderingen af kvalitetsstandarder og kommunens svar.

I henvendelsen af 12. september 2018 om indholdet af Brønderslev Kommunes kvalitetsstandard for BPA pegede organisationerne på, at i forbindelse med ferie, weekendophold og lignende dækkes ekstra hjælp kun i særlige tilfælde, og den ekstra hjælp bevilges maksimalt i 14 dage årligt, hjælperes rejse- og opholdsudgifter dækkes ikke, og borgeren skal i alle tilfælde ansøge skriftligt mindst fire uger i forvejen, og udbetalingerne til BPA-ordninger stoppes med dags varsel, hvis borgeren bliver indlagt på sygehus.

Den 12. januar 2021 bad Ankestyrelsen Brønderslev Kommune om en udtalelse og om særligt at redegøre for, om kommunens kvalitetsstandarder for borgerstyret personlig assistance og kontant tilskud – efter kommunens opfattelse – er i overensstemmelse med den forvaltningsretlige grundsætning om, at en myndighed ikke lovligt kan opstille regler, der afskærer eller begrænser en skønsmæssig afvejning (skøn under regel).

Den 1. februar 2021 fremsendte Brønderslev Kommune de tre kvalitetsstandarder på BPA-området, der havde været gældende i perioden fra organisationernes henvendelse og oplyste, at kvalitetsstandarder bliver brugt som en vejledning til borgerne om, hvilket serviceniveau de som minimum kan forvente.

Kommunen oplyste endvidere, at den altid foretager en konkret og individuel sagsbehandling, og at kvalitetsstandarder ikke betyder, at der ikke kan bevilges ydelser ud over det, der fremgår af den. Kommunen oplyste i den forbindelse, at der er flere eksempler på sager i kommunen, hvor der er bevilget ydelser, der ligger ud over det udgangspunkt, der fremgår af kvalitetsstandarder.

Endelig oplyste kommunen, at den ville foretage en gennemgang af kvalitetsstandarderne på området for at vurdere, om der er vendinger, der kan omformuleres, så forståelsen bliver bedre.

Ankestyrelsen rejste herefter ikke en tilsynssag, da vi på baggrund af kommunens beskrivelse af, at der i alle tilfælde blev foretaget en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers behov, vurderede, at kommunens kvalitetsstandard ikke var ulovlig. I forlængelse af den konklusion beskrev tilsynet, hvad vi havde lagt vægt på ved vurderingen, ligesom vi beskrev, hvilke oplysninger der lå til grund for vores vurdering.

Kontoret i Ankestyrelsen, der behandler konkrete kommunale klagesager om BPA-ordninger, var inddraget i vurderingen af kvalitetsstandarderne og kommunens svar.

Generelt om sagsoplysning i tilsynssager

Når tilsynet skal vurdere, om der er anledning til at rejse en tilsynssag, foretager tilsynet en samlet vurdering af sagen – bl.a. efter indhentelse af en redegørelse fra kommunalbestyrelsen.

En kommunalbestyrelse er forpligtet til at tilvejebringe og meddele Ankestyrelsen de oplysninger, Ankestyrelsen forlanger om forhold i kommunen. Det fremgår af § 49, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen efter anmodning – ud over at videregive alle oplysninger, den i forvejen er i besiddelse af – også skal tilvejebringe, indsamle og bearbejde oplysninger.

Ankestyrelsen som tilsynsmyndighed lægger som udgangspunkt en kommunalbestyrelses oplysninger om faktum og kommunens praksis, f.eks. om anvendelse af kvalitetsstandarder i de konkrete sager, til grund ved vores behandling af sagen. Hvis der foreligger faktuelle oplysninger, som sandsynliggør, at en kommune ikke har givet tilsynet korrekte og fyldestgørende oplysninger, oplyser tilsynet sagen yderligere.

Tilsynet behandler sager på et overvejende skriftligt grundlag og har ikke – som f.eks. Folketingets Ombudsmand og Rigsrevisionen – hjemmel til at foretage generel inspektionsvirksomhed eller sagsgennemgang hos kommuner.

Tilsynet i Ankestyrelsen og Ankestyrelsens kontorer, der behandler konkrete kommunale klagesager fra borgere, har et systematisk samarbejde, og tilsynet inddrager klagesagskontorerne ved behandlingen af tilsynssager, som vedrører den lovgivning, som er omfattet af Ankestyrelsens kompetence som klageinstans.

Tilsynet har således på baggrund af klagesagskontorerne konkrete klagesager en direkte adgang til at opdage evt. ulovligheder i kommunernes administration af den lovgivning, de behandler klagesager indenfor.

Venlig hilsen

Anne Birgitte Hassing
Ankechef